

Jornada “Els extremismisme i les seves derives violentes. Subjectivitat i llaç social”

Barcelona, 4 d'octubre 2019

Cinc Estadis dels adolescents migrats sense referents familiars

Primer estadi: La primera acollida. Què fem?

Quan arriba en un centre d'acollida, segons el Protocol del Sistema de Protecció a la Infància i l'Adolescència Llei 14/2010, de 27 de maig (LDOIA) i mentre es determini l'edat per part del Ministeri Fiscal o l'òrgan competent, l'equip educatiu realitza una primera avaluació immediata per conèixer el procés migratori i l'estat de com arriba a la llar. En aquest punt és important en com realitzar-la per no ocasionar més angoixa, sent més empàtic i proper amb l'infant o adolescent creant un entorn que se senti protegit i assistit integralment. En aquest sentit en com s'organitza el centre d'acollida és primordial per aquest primer estadi; malauradament no sempre s'aconsegueix plenament aquesta personalització quan l'infant o l'adolescent es troba al segon estadi.

Segon estadi: Inviabilitat dels macrocentres

Per minimitzar recursos estructurals, sobretot les entitats del tercer sector s'està optant en crear els anomenats “macrocentres”, llocs on es concentra un gran nombre d'adolescents o joves-adolescents en un espai compartit i que, tot i tenir un projecte educatiu prou definit, l'únic que s'aconsegueix és que sigui un lloc purament assistencial i inclús de conflictivitat. En aquest sentit la professionalitat juga un paper molt important perquè no sigui només un “apaga focs”, i aquí s'arriba al tercer estadi.

Tercer estadi: El perfil professionalitzadora

Qui desenvolupa l'acolliment de l'infant o de l'adolescent quan arriba i conviu a la llar són els professionals de l'equip educatiu. El perfil professional qui s'hauria d'encarregar la tasca educativa i l'acompanyament de l'infant o adolescent és indubtablement el professional de l'educació social, no només per la seva formació, sinó per l'aptitud i actitud envers l'enfocament social cap a la persona en la qual acompanya al seu procés migratori.

Jornada “Els extremismes i les seves derives violentes. Subjectivitat i llaç social”

Barcelona, 4 d'octubre 2019

Malauradament quan es tracta en casos d'acollida d'emergència, i segons la comunitat autonòmica on es treballi, està supervisada segons un nombre de ràtio determinada, fet que hi pot realitzar la tasca educativa altres professionals que fins i tot no té res a veure en l'àmbit educatiu o inclús social, la qual cosa pot ocasionar a arribar al quart estadi.

Quart estadi: Desafecció de l'infant o l'adolescent

Sense un bon acompanyament en el projecte migratori de l'infant o adolescent pot determinar una frustració cap a ell, no poder realitzar les expectatives o veure que les dificultats per aconseguir-ho pot allarga en el temps, arribant a la desafecció, fet que comenci a revelar-se en forma conductual i inclús començar a consumir o fer furt. En aquest aspecte cal ser curosos i no crear falses expectatives, per no arribar al darrer i cinquè estadi.

Cinquè estadi: Estigmatització

Hem de ser curosos també de no estigmatitzar al col·lectiu d'infants i adolescents, com també als joves migrats sense referents familiars al país d'acollida. D'un temps enllà s'està utilitzant la terminologia jurídica per referir-nos a aquest col·lectiu “MENA, Menors Estrangers No Acompanyats”, sobretot pel que fa als mitjans de comunicació i l'alarma social en com l'enfoquen quan es refereix a aquests adolescents o joves-adolescents quan cometen infraccions. Els infractors que realitzen aquestes accions estan fóra del sistema de protecció, degut per la desadaptació o perquè sempre han viscut al carrer en el país d'origen. En aquesta reflexió cal abordar perquè és un col·lectiu vulnerable i amb aquesta estigmatització poden caure a les xarxes de captació per delinquir o radicalitzar-se.

Per concloure, sí que s'hauria de treballar a dotar uns recursos adients i ben definits pels infants i adolescents, o joves-adolescents, per desenvolupar el seu projecte migratori.

Juanjo Vernet, educador social número col·legial 10587